

KRONİK HASTALIKLAR VE SORUNLARI

Nuran AKDEMİR, Serap ÜNSAR

- Kronik Hastalıklar ve Sorunları
- İnsidans-Prevalans
- Kronik Hastalıkların Özellikleri
- Kronik Hastalıkların Seyri ve Evreleri
- Hemşirelik Bakımı
  - Hastalığa Uyum Süreci
  - Problemlere Yönelik Hemşirelik Girişimleri
- Kronik Hastalıklardan Korunma

“Herkes uzun yaşamak istiyor ama kimse yaşlanmak istemiyor.”

(J. Swift)

KRONİK HASTALIKLAR VE SORUNLARI

Kronik hastalıkların giderek artması ve günümüzde beklenen yaşam süresinin uzaması, toplumumuzda birden fazla kronik hastalığı olan yaşlı nüfusun da artmasına yol açmaktadır. Bu nedenle kronik hastalıklar ve geriatri sağlık sisteminin güncel ve önemli bir sağlık sorun alanı haline gelmiştir. Geçmişte eğitim, araştırma ve sağlık bakım uygulamaları genellikle akut hastalıklar üzerinde odaklanırken, son yıllarda kronik hastalıklar ve korunma konusuna yoğunlaşmaktadır. Ayrıca, hızlı kentleşme, sanayileşme beraberinde çeşitli stresörleri getirmiş ve kronik hastalıklar insidansı ve prevalansında artmaya yol açmıştır. Diğer taraftan, günümüzde akut sağlık sorunlarından ölümlerin azalması ve kazaların artması da kronik

hastalıkların gelişmesini artırmıştır. Örneğin Amerika’da nüfusun %50’sinde bir ya da daha fazla kronik hastalık bulunmaktadır.

Kronik hastalıklar, 3 ay ve daha uzun süreli, genellikle yavaş ilerleme gösteren, birden fazla risk faktörünün neden olduğu, tıbbi girişimlerle tedavi edilemeyen, hastalığın şiddetini azaltmak ve öz bakımında kişinin işlevini ve sorumluluğunu en üst düzeye çıkarmak için periyodik izlem ve destek bakım gerektiren durumlardır. Kronik hastalıklar aynı zamanda biyopsikososyal bir durumdur. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) kronik hastalığı “uzun süren ve yavaş ilerleme gösteren hastalıklar,” kronik durumları da “birkaç yıl ya da on yıl boyunca sürekli bakıma gereksinim duyulan sağlık sorunları” olarak tanımlamıştır. Kronik hastalıklar bireyleri adölesan döneminde, orta yaş ve yaşlılıkta etkileyebilir ancak kronik hastalıkların yaş ilerledikçe görülme sıklığı artmaktadır. Kronik hastalıklar 65 yaş ve üzerindeki bireylerde daha sık görülmektedir. Bazı kronik hastalıklar yaşam kalitesini daha az olumsuz yönde etkilerken diğer kronik hastalıklar sakatlıklara yol açabilmektedir.